

FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 "
Három hónap 50 kr.

Felelős szerkesztő:
FÜLÖP SÁNDOR.

Egyes szám ára 6 krajczár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelek).

Sikereink.

Ha végig tekintünk ezredéves ünnepségeink eddig lefolyt részén, igazán örömmel telhet el szívünk, hogy többé-kevésbé minden akként pergett le, a mint reméltük és óhajtottuk. Tagadhatlan, hogy eleinte nagyon gyakran felhangzottak az irigységre valló rágalmak ellenünk, hogy megszólaltak piszkosabb száju ellenségeink is, olyanokat állítván rólunk, a miket a világnak még az a része is, a mely csak hírünkől ismer, első pillanatra hazugságoknak tekintett s megvetéssel sujtott.

Bennünket azonban ezek a híresztelések nem voltak képesek kihozni sodrunkból s mint a tiszta lelkiismerettel bíró önérzetes ember már szokta, méltósággal és nyugalommal ráztuk le magunkról a ránk patantott nyilatkat. A vége a a dolognak az lett, hogy elnémultak, hogy

kifogytak a hazugságok kitalálásából, hogy magukba tértek leggyüölködőbb ellenségeink is s kezdték elismerni sikereinket és érdemeinket. Mert végre is, nem lehet egy nemzet kiállítása olyan nagyon semmis, a milyenek eleinte szerették hirdetni, mikor Európa legbölcsebb uralkodóinak egyike, a mi szeretett királyunk most már hétről-hétre, napról-napra eljár bele, megnézi annak minden egyes csarnokát s mindannyiszor meglegedetten tér palotájába. Hiszen ha

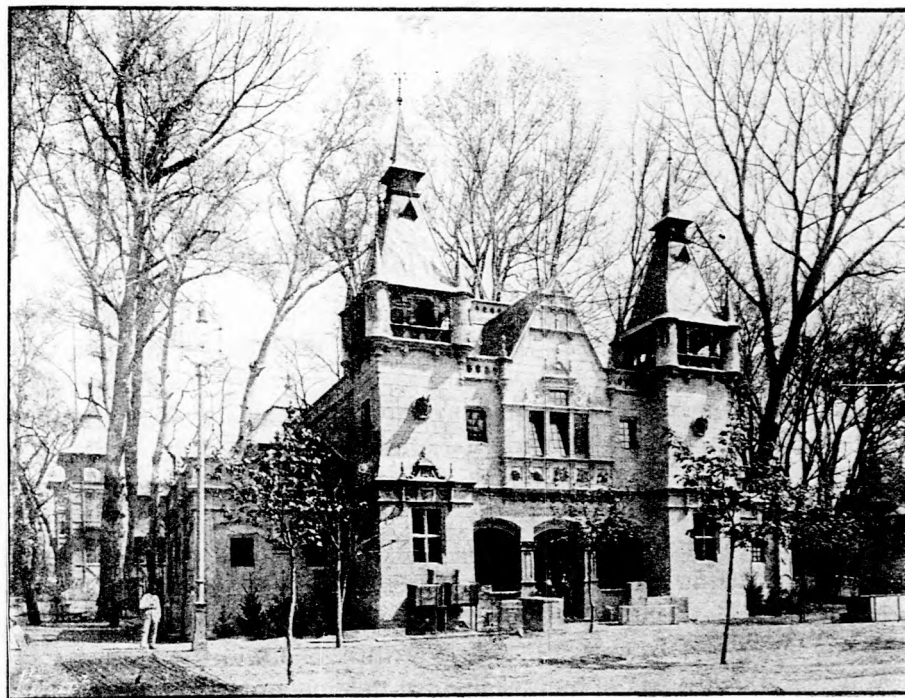
a mi kiállításunk nem ütné meg a mértéket, nemcsak azon nem jelenne meg a király annyiszor, hanem már régen elhagyta volna a fővárost is.

Ugyanezt mondhatjuk idegen vendégeinkről is. Eleinte csak egyenként s félve és nem sokat várva szállingóztak el hozzánk, ma már tömegesen, sokszor ezrenként hozza őket a vasut s valamennyien elismerik, hogy igaza volt koszo-

rus költőnknek, a mikor azt énekelte: Ha a föld isten kalapja, úgy hazánk a bokrértarajta. Ennyi szépet és tartalmasat, a mennyit nálunk látnak most minden nap, még a régi civilizációval bíró országokban is csak minden sátoros ünnep alkalmával ha látnak.

Itt vannak az idegen újságírók, itt az egész világról összegyűlt

postakongresszusi tagok s el vannak telve dicsérrel és dicsmeréssel minden iránt, a mit itt nálunk tapasztalnak. És mi szívből örülünk neki, hogy vendégeink jól érzik magukat nálunk s csak azt az egyet szeretnők még elérni, hogy ha majd visszatérnek hazájukba, ott se essenek vissza többé abba a balhitbe, hogy a magyar félbarbár. Mert ha van nép, a mely törekedett, úgy mi magyarok e tekintetben nyugodtan várhatjuk a világ ítéletét.

Ményesbirtokok pavillonja.

Az iparosok politikai mozgalmá.

A közgazdasági kiegyezés következtében iparosaink körében is élénk politikai mozgalom van keletkezőben. Ezt a politikai akciókat legjobban jelzi dr. Horváth Jánosnak, az „Iparügyek” szerkesztőjének ama beszédje, melyet e hó 7-én a szolnoki iparosok millenáris ünnepélyén az egész hazai iparossághoz intézett. E beszédből közöljük a következő részt: „Ha kedvezőtlenek iparosainkra nézve a munka- és üzleti viszonyok, akkor valóban lesújtó az iparosok helyzete a közéletben. Mindenhol, még az ipari mozgalmaknál is háttérbe szorítva, az iparosok uszályhordozói egyes politikai pártoknak és politikai meggyőződésüket vagy elhallgatják, vagy rendelők kivánalmainak vetik alá. Arról, hogy a közéletben az iparosok érdekei érvényesüljenek, iparosaink beszélni sem mernek. Nem megszügyenítő-e az, hogy midőn 1893-ban a miskolci ipar-testületi kongresszus az iparosok választói ezen szűsnek leszállítását határozta el s midőn azt is kimondotta, hogy ezt országgyűlési képviselők által a képviselőház elé terjeszti, akkor ma, három év múlva sem látjuk és tudjuk, hogy hol van, vagy van-e oly képviselő, ki az iparosok e jogos kívánalmát előterjesztette volna.

Ez a szomorú tény ébresztsze föl hazánk iparosait közönyösségükből; szervezkedjenek és mozogjanak. Foglalják el a tért a községi, városi és a megyei közügyekben; iparkodjanak bejutni a községi képviselőtestületekbe és a törvényhatósági bizottságokba, mert ezekben közgazdasági és ipari ügyeket is tárgyalnak; s így ezekben az iparosokat is előkelő hely illeti meg. Azután itt van a közgazdasági kiegyezés megkötésének ideje és új választások küszöbén állunk. A magyar iparosok ugyan nem fognak egyelőre, mint az osztrákok, külön ipari pártot alakítani és nem is fognak mint az osztrákok az ipar részére 100 milliót kérni az országgyűléstől, hanem iparkodni fognak jogos érdekeiket a jelenlegi politikai pártok keretében érvényre juttatni. Mint a magyar iparosság egyik zászlótartója, ezen hazai vezériparrestület előtt felhívom az egész hazai iparosságot, nézze meg és vizsgálja meg, mire fogja ezután szavazatát adni. Mi a képviselőjelöltektől nem fogunk ugyan reverzálist kérni, de igenis elvárjuk, megköveteljük azt, hogy az iparosok ügyeit jövőre az országgyűlésen szakavatottan tárgyalják, az iparosság érdekeit érvényre emeljék, mert ezek egyuttal országos érdekek is.”

Valóban ideje már, hogy az iparosok, főleg pedig a kisiparosok megmozduljanak és sorsuk javítására gondoljanak. A vezetők nem fognak hiányozni, mert mindig akadnak lelkes emberek, a kik a közjólét emelésére önzetlenül szállnak sikra. De soha se feledjük a példaszót, hogy „segíts magadon, megsegít az isten!” Ölbe tett kézzel a szerencsét megalapítani nem lehet, azért hát munkára fel!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az országházban még ezen a héten sem készültek el a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslattal, de nem azért, mert tán az ellenzék valami nagy akadályt gördített volna az egyes paragrafusok elfogadása elé, hanem azért, mert annyi a paragrafus, hogy alig tudják átküzdeni magukat rajtuk. Mindössze a 162-ik szakaszig tudtak elvergődni s így még vagy két ülésre lesz szükség, hogy a törvényjavaslatot letárgyalják. Ideje is, hogy legalább ezen a törvényen átesse-nek, mert a képviselők a nagy hőség miatt már olyan gyéren látogatják az üléseket, hogy a háznéha-néha bizony határozatképtelen.

A képviselőház pénzügyi bizottsága e hónap 18-án ülést tartott, a melyen a magyarországi zsellérbirtokokról szóló törvényjavaslatot beszélt meg.

A magyar delegáció külügyi albizottsága a héten tárgyalta le a külügyminiszterium költségvetését, a melynek tételeit a külügyminiszter már általunk is ismertetett szép beszédének behatása alatt egytől-egyig elfogadták. Erről aztán megszerkesztették a jelentést, a melyet Falk Miksa szorított formába s azt azután a teljes ülés elé terjesztették. Falknak ez a jelentése igazán mestermű s Goluchowski külügyminiszter bizonyosan sohasem fogja elfelejteni azt a sok hizelgő szót, a mi abban a jelentésben az ő kitünő tehetségeit méltatja.

A magyar delegáció e héten teljes ülést tartott, a melyen bejelentetett, hogy az egyes albizottságok befejezték működésüket s beterjesztették jelentéseiket. A delegáció ezután egyenként meghallgatta minden egyes albizottság jelentését s minden vita nélkül elfogadta az összes javaslatokat. A magyar delegáció tehát a maga részéről megadta a közös kormánynak a kért töménytelen milliókat olyan gavallérosan, hogy szinte félelmetes. Mert az alig lehetséges, hogy a delegációnak egyetlen tagja se volt volna, a kinek valami észrevétele ne lett volna. Meglehet azonban, hogy a milleniumi ünnepi hangulat megőrzése szempontjából az idén még a jogos észrevételeket is elfojtották. Ilyen méltányos a mi képviselőtünk.

A nemzetközi gazdakongresszus ellen, a melyet az idén Budapesten fognak megtartani, a németek egyszerre áskálódni kezdenek. Ezt a Pál-fordulásukat úgy magyarázzák, hogy nem bíznak annak a kongresszusnak a függetlenségében, a melyen a magyar miniszterek is részt vesznek, mert ezek majd befolyásolni fogják a gazdákat. Pedig hát ez iránt megnyugodhatná-

nak a német gazdák, mert nem olyan könnyű ám a magyar gazdát befolyásolni, ha csak nem észszerű okokkal. A magyar gazda eddig még mindig megtudta óvni függetlenségét, csak nem fogja tán most, fennállása ezredik évében feladni. Ez az áskálódás azonban nem vet éppen szép világot a magyar kormányra, mert azt mutatja, hogy a külföldön is olyannak ismerik, hogy szereti befolyásolni a szabad gondolkozást. Ebben az esetben azonban ismételjük, hogy talán mégis csak tulságos az aggodalmaskodás, mert a kormányon kívül a gazdák is ott lesznek s a vásár mégis csak azokon fordul meg.

Kréta szigetén a vérengzések e héten nem öltöttek nagyobb mérvet, mindössze egy-két gyilkolási eset fordult elő úgy, hogy a külföldi tudósítók már azt jelenthették, hogy a helyzet javulófélben van s a kedélyek lecsillapodása biztosra várható. Az európai hatalmak hadihajói azonban még mindig ott ezirkálnak a sziget alatt, mert nem igen lehet bizni abban, hogy egy félszázados, sőt régebbi gyűlölet olyan hamar kialudjon a szigetlakók kebelében.

Oroszországból jövő jelentések szerint a csár egészségi állapota nem mondható egészen kielégítőnek. A Chodinka-mezőn történt szerencsétlenség a népnek szánt ajándékok körül elkövetett sikkasztások és a sokféle mulasztások annyira megtámadták a cárnak a fárasztó fogadások és ünnepélyek által különben is meggyengített idegeit, hogy azóta állandóan Moszkva melletti birtokán tartózkodik s az egész napot nyugágyon tölti, gyakran keserves sirásban törve ki. A magány azonban lassan meghozza a javulást. Moszkvát a csár a héten hagyta el, de nem tartotta meg Pétervárra való bevonulását, hanem egyenesen Peterhofba utazott egy pár napra. A Chodinka-mezőn történt nagy balesetet a napokban fogja tárgyalni a minisztertanács s csak annak befejezése után jelenik meg ezári kézirat Alexandrovics Sergej nagyherceg és Wlassowski moszkvai rendőrfőkapitány számára. Azt mondják, hogy Wlassowskit nem terheli semmi hiba a bekövetkezett szerencsétlenség miatt s valószínűleg ki is fogják tüntetni.

MI UJSÁG?

Szerencsétlenség a siklón.

Van Budán egy drótkötéllal járó kis hegyi vasut, a mely a lánchidő szomszédságából a várba szállítja fel azokat az embereket, a kiknek sietős az utjuk s nem érnek rá a különben gyönyörű kerti úton gyalog felsétálni. A héten az itt időző külföldi újságírók Bánffy miniszterelnökhöz voltak hivatalosak.

A fényesen kivilágított miniszterelnöki palota erkélyét és termeit a fogadó estély alkalmából előkelő, vidám közönség tartotta megszállva, a mikor ugy tizenegy óra tájban tompa dőrej s nyomban reá rémes sikoltás hallatszott a palota tőszomszédságában levő gőzsikló felől. Az uri társaság tagjai megdöbbenve néztek egymásra és kalap nélkül rohantak le a kapu alá, hogy megtudják, mi okozta a vészjósló dőrejt.

Az elsők közt voltak a kapu előtt Perczel Dezső belügyminiszter és Rudnay Béla főkapitány, akiknek a palotánál szolgálatot tevő Rosner felügyelő jelentette:

— Szerencsétlenség történt a siklón!

A másik pillanatban a siklónak a miniszterelnöki palota felé eső felső állomásáról egy iszonyuan megsebesült, véres embert hoztak ki s leterítették az első padra.

Csakhamar előkerült a szolgálattevő kalauz, a ki oldalán szintén erős zuzódást szenvedett és előadta, hogy a sikló az alsó állomásról egyszerre nyilsebességgel felszökött s úgy vágódott a kőpárkányba, hogy a felső kocsiszakasz, a melyben harmadosztályú utasok szoktak ülni, izzé-porrá tört s a benne ülő utast a kocsi romjai maguk alá temették.

A kalauzt, a ki a feljáromnál állt, a kocsi egy darabja hátba ütötte, de szerencsére nagyobb veszedelme nem esett.

A szerencsétlen utas, a ki a felső állomáson a romok közül élet-halál közt került elő, Prileszky Károly főudvarmesteri tiszt volt. A hirtelen előkerített orvosok megállapították, hogy a boldogtalan embernek alsó lábszárai eltörték s az üvegcserepek arczát és fejét rémületes módon összeszebezték.

Nem voltak sokkal szerencsésebbek azok sem, a kik az alsó állomáson érkeztek meg a kocsival. Ebben csupa külföldi újságíró ült s valamennyien megsebesültek, mert az ő kocsijuk is darabokra tört, ablaküvegei darabokra zuzódtak s megaludt vérrel befecskendezve szanaszét heverték. Összesen nyolcz újságíró szenvedett kisebb-nagyobb sérülést, úgy hogy kettő kivételével a többbit mind a kórházba kellett szállítani.

A rendőrség nyomban hozzáfogott a sikló személyzetének a kihallgatásához. Ezek a szerencsétlenség okáról a következőket vallották: Nagy gépész

11 órakor eltávozott s a siklón a közlekedést már be akarták szüntetni, azonban egy esomó előkelő külföldi ujságíró jött, a kik a várból le akartak jönni s a kocsit elindították. A gépész azonban már előbb eltávozván, *Tápai* fűtő maradt a földalatti gépházban s az ő tudatlansága idézte elé a nagy szerencsétlenséget.

A lefelé jövő kocsi ugyanis tömve volt, míg a fölfelé menőn csak egyetlen egy utas volt. Így tehát a két kocsi között nem volt meg a kellő egyensúly. Neki tehát a lefelé jövőnek gyorsaságát fékeznie kellett volna, amit azonban ő elmulasztott s úgy teljes erővel rohant le a kocsi s borzasztó sulylyal ütődött neki a kőoszlopnak. Ugyanekkor a lerohanó kocsi ugyanoly erővel fölrántotta a fölfelé haladót, úgy, hogy az is roppant erővel ment neki a kőfalnak s a benne ülő Prieleszky Károlyt, a főudvarmesteri hivatal titkárát, úgy vágta a falhoz az összetört kocsi, hogy mindkét lábszára eltörött, azonfelül az üvegeserepek is összevagdosták.

A belügyminiszter nyomban rendőri zár alá helyeztette a siklót s most átfogják alakítani a tudomány mai kívánalmai szerint. Ez az a híres magyar kőpönyeg, a mely mindig eső után jó.

Sokaknak előfizetése június hó 30-án lejár.

Ezen t. előfizetőinknek a legközelebbi napokban postán küldjük meg az előfizetés megújítására szolgáló postautalványt, s kérjük, sziveskedjenek előfizetésüket mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldése fennakadjon.

A „*Független Ujság*“ a magyar nép igazi jóakaró lapja, mindig jobb és jobb lesz, tartalma pedig annál gazdagabb és változatosabb, minél több az előfizetője. A szerkesztőség nem kimél semmi anyagi áldozatot, hogy előfizetőinek igényeit kielégíthesse, s ezért méltán fordulhatunk mi is azon kérelemmel hozzájuk, hogy bennünket pártfogásukkal támogassanak s minél tömegesebben rendeljék meg a lapot. Ezért ne csak eddigi olvasóink fizessenek reá elő, hanem terjesszék az ujságot, s vegyék reá jóbarátaikat, ismerőseiket is, hogy a „*Független Ujság*“-ot járassák.

Minden igaz magyar ember kell hogy e lapot továbbra is járassa, éppen most, *dicső ezredéves kiállításunk alkalmával*, melyről bő leírásokat és képeket közöl a *Független Ujság*, s teljesen tájékoztatja olvasóit. A kiállításról pedig tájékozva lenni mindenkinek illik.

Azon t. előfizetőinket, kik *Honszerző ősaink történetjének* árát még be nem küldötték, kérjük, hogy az érte járó összeget a *Független Ujság* előfizetési árával együtt sziveskedjenek beküldeni.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

kiadóhivatala: Budapest, Üllői-ut 25. szám.

Lópusztító cigányok. Alsó-Kubinból írják, hogy Liptóme gyében már hónapok óta valami rejtélyes kór pusztított a lovak között, a melytől rakásra hullottak a gazdák legszebb lovai s az állatorvosok nem bírták megállapítani, hogy micsoda betegség pusztította el őket. A csendőrség nyomozást indított s csakhamar rájött, hogy egy lópusztító cigánybanda garázdálkodik a vidéken, a melynek a feje Banyó József szlécsi cigány. A banda azért üzte ezt a jövedelmező mesterséget, hogy ingyen hushoz és olesó lóörhöz jusson. Banyó Józsefet Gregor István-nal és számos czinkosokkal együtt elfogták.

Felhőszakadás. *Felső-Tárkányból* írják, hogy az ottani környéken tegnap akkora felhőszakadás volt, hogy a hegyek lejtőiről leömlő viz a község egy részét elöntötte. Az áradat az erdőkben derékvastagságú fákat esavart ki és lesodorta azokat a faluba, a hol azok több házat megrongáltak.

Olaszország üdvözléte az ezredévre. Mocenni tábornok, Olaszország volt hadügyminisztere megjelent a képviselőház épületében, hogy személyesen átadja az olasz képviselőház üdvözlét a magyar nemzet számára az ezredév alkalmából. Első sorban Szilágyi Dezsőt, a képviselőház elnökét kereste föl s vele szemben teljesítette a szerencsekívánat átadására vonatkozó megbízatását. A király magánkihallgatáson fogadta Mocennit.

Halál egy szarkafészékért. *Alsó-Kubinból* írják, hogy *Palugyán* életével fizette meg a vakmerőségét *Spitz* Mór odaváló bérlő 16 éves szolgálja. A fiu többekkel fogadott, hogy a falu közepén levő hatalmas nyárfáról lehozza a szarkafészket a benne levő tojásokkal együtt. Hogy könnyebben kuszszon fölfelé, egyik társával harmonikáltatott magának a fa alatt, de mikor a tetejébe ért, az ág letört s ő a magasból lezuhant. Borzasztóan összezuzva haldokolva vitték haza. Harmonikázó társa, a kinek lábára zuhant, szintén sulyos sérüléseket szenvedett.

Nagy idők tanuja. A messze Filadelfiából, Amerika e nagy városából vesszük a hírt, hogy ott a mult hó végén a 48-iki szabadságharcznak egy vitéz katonája, *Boeck* Lipót Gyula meghalt. *Boeck* Lengyelországban született s a német egyetemeken tanulmányait elvégezvén, a lengyel szabadságharcban vett részt. Majd Magyarországra menekült és Bem tábornokához csatlakozott. A szabadságharc leveretése után Amerikába került, a hol tanári pályára lépett és Filadelfiában igen szép állást vívott ki magának.

Szerencsétlen esés. *Debreczenből* írják, hogy az ottani gyakorlótéren *Csicsery* Gyula honvéd huszárnagyot sulyos baleset érte. *Klobucsár* Vilmos lovasági tábornok ugyanis szemlét tartott a honvédhuszárok fölött s gyakorlat közben az őrnagy lova megbokrosodott s lovasát egy táviró-oszlopnak vágta. *Csicsery* lebukott lováról s eszméletlenül terült el a földön. A sulyosan sérült tisztet, kinek ballábán a térdesontja tört ketté, azonnal lakására szállították.

Innen-onnan. *Öngyilkos földbirtokos.* *Dalnoki* Károly putnoki földbirtokos, a ki néhány napja, hogy a fővárosba jött, lakásán szíven lőtte magát s meghalt. Tettének okát nem tudják. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — *Beomlott bánya.* A bodva-vendégi kavicsbánya a héten beomlott és Schvarla János s Juniu János munkásokat maga alá temette. A szerencsétlenül jártakat holtan húzták ki a romok alól. — *Zászlószentelési ünnepélyt* rendez e hó 28-án a hevesi önkéntes tűzoltóegylet. Zászlóánya Dr. Dobóczy Ignác és kamarás neje lesz, az ünnepélyt istentisztelet előzi meg, utána díszmenet, szögbeverés s nagy népnepély lesz. — *Magyar-Pécska* képviselőtestülete az ezredév emlékére 4000—4000 frton két házat vásárolt s az egyiket óvodának a másikat iskolának szánta. — *A sertésvész.* Aradról jelentik, hogy a földművelésügyi miniszter több aradi kereskedő ellen vizsgálatot rendelt el, mert a sertésvészben megbetegedett sertéseket Aradról dereglyéken Lippára csempészték.

A ki föltétlenül jó kaszát akar venni, az csak is a híres „Kárpáti“ kaszát vegye meg, mert általánosan tudjuk, hogy ez a legjobb kasza a világon. Vigyázzunk azonban, hogy a valódit kapjuk, melynek könyökébe a „Kaszás“ védjegy bele van verve, a valódi „Kárpáti“ kasza kizárólagosan csak *Mauthner Odön magkereskedésében Budapesten* kapható.

A **Triesti Általános Biztosító-Társaság** (Assicurazioni Generali) mult hó 29-én tartott 64-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1895. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő igen terjedelmes zárszámadás 54 oldalra terjed és számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. A mérlegek valamint a nyereség- és veszteség-számlák már az 1896. márczius 5-iki osztr. miniszteri rendelet értelmében vannak felállítva.

Az évi jelentésből látjuk, hogy az **életbiztosítási osztály** díjtartaléka 1895. évi december 31-én 3,519,501 frt 41 krral 45,231,976 frt 76 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 177,718,755 frt 13 krt tettek ki, míg az év folyamán bevett díjak 7,402,467 frt 03 krra rugtak.

A **tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban** a díj- és illetékbevélet 10,435,513 frt 31 kr. volt, miből 3,058,827 frt 06 kr. mint kártartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitéleztetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 31,142,823 frt 66 krra emelkedett.

Károkért a társaság 1895-ben 9,218,277 frt 62 krt folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 281,357,598 frt 61 krryi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből **házánkra 52.626.274 frt 37 kr.** esik, mely összeget a társaság **162059 káresetben** kiűzetett.

Az **értékpapírok értékesítkenése**, mely az év végével az alacsony árfolyamok folytán beállott, egyéb rendelkezésre állott összegekből kiegyenlítettet úgy, hogy az értékpapírok árfolyam-ingadozása fedezetére alakított tartalék változatlanul 2,282,011 frt 44 krryi összeggel új számlára átvihető volt. Azonfelül azonban még az idei nyereségből 5000,000 frt egy az árfolyam ingadozása fenezetére szolgáló **külön tartalék** számára átutaltattott úgy, hogy az egész árfolyamtartalék 2,782,011 frt 44 krra szaporodott.

Az **alapszabályszerű nyereségtartalékkal**, mely a részvény-tőke felét teszi ki, az összes nyereségtartalékok 5,487,011 frt 44 krra rugnak.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei átalakulások folytán 58,071,673 frt 84 krról — miután a viszontbiztosítási tartalék kivételét — **61.051.211 frt 83 krra** emelkedtek. Ezen értékekből **több mint 15 millió magyar értékre esik.**

Az elért tiszta nyereményből a társaság osztalékul, részvényenkint 136 frtot aranyban vagyis 340 frankot fizet.

A **viaszhamisítás felösmerésére** legegyszerűbb eljárás a spiritusszal való kezelés. Egy pohárba töltünk 2—3 ujjnyi vizet s abba tegyünk egy darabka tiszta viaszt. Ezután apránként annyi spiritust öntünk a vízbe, míg a viasz nem uszik többé a felületen, de nem is merül alá, hanem a vízben uszkál; vagyis míg a spiritussal vegyített víz sulya egyforma lesz a viasz sulyával. Ekkor vegyük ki a viaszt s abból a viaszból tegyünk egy darabkát az edénybe, a melytől tudni akarjuk, hogy nincs-e hamisítva? ha a vizsgálandó viasz uszik a felületen: bizonyos, hogy hamisítvány, vagyis, földviaszszal van vegyítve.

Bab gyors megfőzése. Vannak olyan rosszszul fővő babfajok, a melyeket nem győz a gazdaasszony tűzrevalóval, míg megbirja főzni, de még a rendes fővésű babnak is kell vagy három óra, míg megfő. Ezen igen könnyen lehet segíteni az által, hogy a babot előtte való este közönséges hideg vízbe teszszük s ott hagyjuk ázni, míg csak a főzésre nem kerül a sor. Az így előre beáztatott bab egy félóra alatt tökéletesen meg fog főni. Ugyanezen eljárást sikeresen alkalmazhatjuk a lencsénél és borsónál is.

Szer a fafuró hernyók ellen. Lombos fáinkat sőt gyümölcsfáinkat is néha kirágnak egyes hernyók: a fafuró hernyók. Hyen pl. a gesztenyefuró hernyó, mely a faiskolákban nagy kárt tehet, továbbá a füzfa furó stb. Ezek ellen legezelszerűbben úgy járunk el, ha a fában élő s ott meneteket kirágó hernyókat illó mérges anyagokkal megöljük. Ezt elérjük, ha a hernyó kirágtat lyukba egy szénkéneggel, etherrel, benzinnel stb. átjárt gyapot dugót beletömünk és a lyukat elzárjuk. Ez a legegyszerűbb és legolesőbb eljárás, melylyel mindenféle a fában élő és azt kirágó hernyókat megöletünk.

A **cs. és kir. adriai biztosító társulat** május 30-án tartotta Triesztben rendes közgyűlését. Az 57-ik üzletévre (1895.) vonatkozó üzleti jelentésben következő jelentékenyebb adatok foglaltatnak: **Életosztály.** Az említett évben elfogadott biztosítások 12,489,729 frt tőke és 33,317 frt járadékösszegre rugnak. A biztosítási állomány 1895. év végével kerek 80 millió forint tőke és 215,428 frt járadékösszeget tüntet ki. A díjbevélet 3,323,880 frtra rugott. Halál és életbiztosítások után 1,621,276 forint fizetett ki és ezenkívül függő károk részére 249,800 frt helyeztetett tartalékba. A díjtartalék 19,116,992 frtot tesz, a viszontbiztosítások levonása után pedig tisztán 17,737,264 frtot. Az elemi biztosítási ágakban (tűz és szállítvány) a díjbevélet 7,259,822 frtot tett, a viszontbiztosítások 3,376,720 forintot vettek igénybe és károkért a viszontbiztosításokat illető részek levonása után 2,342,871 frtot fizettek ki. A háztartalék fejében tisztán 350,240 frtot fizettek ki. A háztartalék tisztán 350,240 frtot tesz. A fekvőségek könyv szerinti értékének leírására 200,000 frtot fordítottak. Az életbiztosítási osztály külön nyereménytartalékához 100,000 frtot esatoltak és osztalékfejében részvényenkint 70 frtot fizetnek ki. A tartalékok immár 22,864,729 frtra rugnak, melyből esik: 19,728,746 frt díjtartalékra (tisztán tudniillik a viszontbiztosítási részek levonása után), 2,622,102 frt a nyereménytartalékra és 513,881 frt árfolyamtartalékra.

MÉHÉSZET

A rajzásról.

A méhek rajzásáról mondunk el e helyen egyet-mást most, a mikor éppen érkezett az ideje a méheeskék ezen sajátságos tulajdonságának. A rajzás nem egyéb, mint a fajfentartás ösztönéből folyólag a szaporodás utáni törekvés méheinknél.

A rajzás tehát már egymagában véve is biztos előjelül vehető annak, hogy méhtörzsünk erős és életképes; gyenge, rosszúl kitelelt család nem bocsát ki magából rajt, valamint hogy nem igen fejlődik ki a rajzási hajlam az állandóan hűvös időjárás mellett sem. Rossz mézelő vidéken tartott méhektől sem várhatjuk természetesen a rajzást; az ily méhállomány rendszerint satnyul; legjobb rajta mihamarabb tovább adni, mert a méhészkedésre rendszerint rá kell fizetni a mézelő virágban szűkölködő vidéken. A rajzás rendszerinti ideje május hó vége, vagy június elején következik be s tulajdonképpen oka abban rejlik, hogy a felépített anyabölcsőkből új királynék kelnek és fejlődnek ki. A régi anya az újak teljes kifejlődését megelőzőleg néhány nappal elhagyja a kaptárt a méhek egy részével. A kivonulás esakis napos, enyhe időjárás alkalmával megy végbe. Ha a rajjal a régi anya távozik a kaptárból, akkor a rajt *előrajnak* szokás nevezni. Az előraj kivonulása után még egy, két, néha több utóraj is szokott kivonulni, egymástól 8—10—15 napi időközökben, melyek mindegyike az időközben kifejlődött fiatal királynéval élén hagyja el régi lakását. Némely törzsnél igen kifejlődött a rajzási ösztön s ez a néptörzs gyengítését vonja maga után, azzal hogy a kelletténél több rajt bocsát ki magából. Ennek elejét vehetjük, hogy ha a fiatal királynékat eltávolítjuk a kaptárból. Rendszerint a nép maga megöli az utóbb kifejlődött — fölöslegessé vált — királynékat.

A raj egy-egy fa koronagalyára telepedik le szokás szerint, de megtörténik nem egyszer, hogy háztetőre, kerítésre s más egyéb félreeső helyre húzódik le.

A júniusi raj még téli élelmét beszerzi, azonban a későbbi, júliusi vagy augusztusi rajok már egyrészt gyengeségük, másrészt az idő rövidsége miatt téli élelmüket beszerezni már nem bírják s ezeket télen táplálni kell a méhésznek. Ezért a késői rajok közül kettőt-hármat szoktak összeapszni, egy anyát hagyva meg csak természetesen a törzsnek.

A rajzásnak nagy akadály a szárazság és a szeles időjárás; a méhek azonban természeti ösztö-

nüknél fogva az ily időjárás alkalmával, vagy közvetlen bekövetkezte előtt nem rajzanak, hanem bevárják a kedvező, enyhe időjárás bekövetkeztét.

A rajzásról lévén szó, elmondunk egyuttal egyet-mást a rajok befogásáról is. A rajok befogásánál első teendő, hogy meggyőződést szerezzünk arról, hogy a raj anyás-e. Megtörténik ugyanis, hogy az öreg királyné a kivonulás alkalmával elpusztul az ide-oda röpködés közben: a raj ezt azonnal nem veszi észre, mert különben visszavonulna régi otthonába. Anyátlan rajt hiába fogunk be, mert az ugye marad meg, kivonul ismét a kasból a nép és szét-szóródik. A királyné hiányát igen könnyű észrevenni a rajnál; a kis állatkák ide-oda mászkálnak, zugásuk siró, ha egy csomóba verődnek, ismét elkülönülnek több kisebb-nagyobb részre, míg ellenkező esetben egy fürtben esüngenek a fagalyon. Az alacsony törzsű fa galyaira letelepedett rajt egyszerűen besöpörjük egy tollseprővel a fagaly alá tett kasba; de ha a raj magas törzsű fára telepedik, akkor igen bajos annak befogása. Leghelyesebb eljárás ez esetben, ha főskendővel más, alacsonyabb fekvésű helyre szorítjuk a rajt. Egyáltalán rendes körülmények közt a vízzel való fecskendezés és a füsttel terelhetjük a rajt oda, a hova akarjuk. Sok helyen a raj befogásánál az ugynevezett rajfogó zacskókat használjuk.

A hol nincs fa közelben, ott póznákat állítunk fel, melyeket méhfűvel (*Mellissa Officinalis*) dörzsölünk be.

Több elő- és utóraj egyesítésénél arra kell vigyázni, hogy csak egy anya maradjon az egyesített rajban és pedig a legerősebb s a fiatal királynék eltávolítandók.

A méhésznek egyik legnagyobb élvezetet és szórakozást nyújtó időszak a rajzás ideje s elfogadható a híres német méhész az a tétéle, hogy ha a méhészet a mezőgazdaság költészete, akkor a méhészet költészete bizonyára a rajzás.

Magyarországon tenyésztett állatfajták.

Képek a gazdasági egyesületek kiállításából.

Minden magyar gazda ismeri azon áldásos működést, melyet gazdasági egyesületeink kifejtenek. Ezek az egyletek nem felsőbb rendeletre, hogy úgy mondjuk parancsszóra létesültek, hanem a gazdaközönség felismerve a tömörülésben s az együttműködésben

rejtlő erőt, hazánk egyes vidékein érdekeinek megvédelmezésére csoportosult, főzélul tüzvén ki, hogy a mezőgazdaság ügyei-bajai közt ezen egyesületek tanácsadói, gyámolítói, — ha szükséges — szószólói legyenek az egyes embernek, a gazdának.

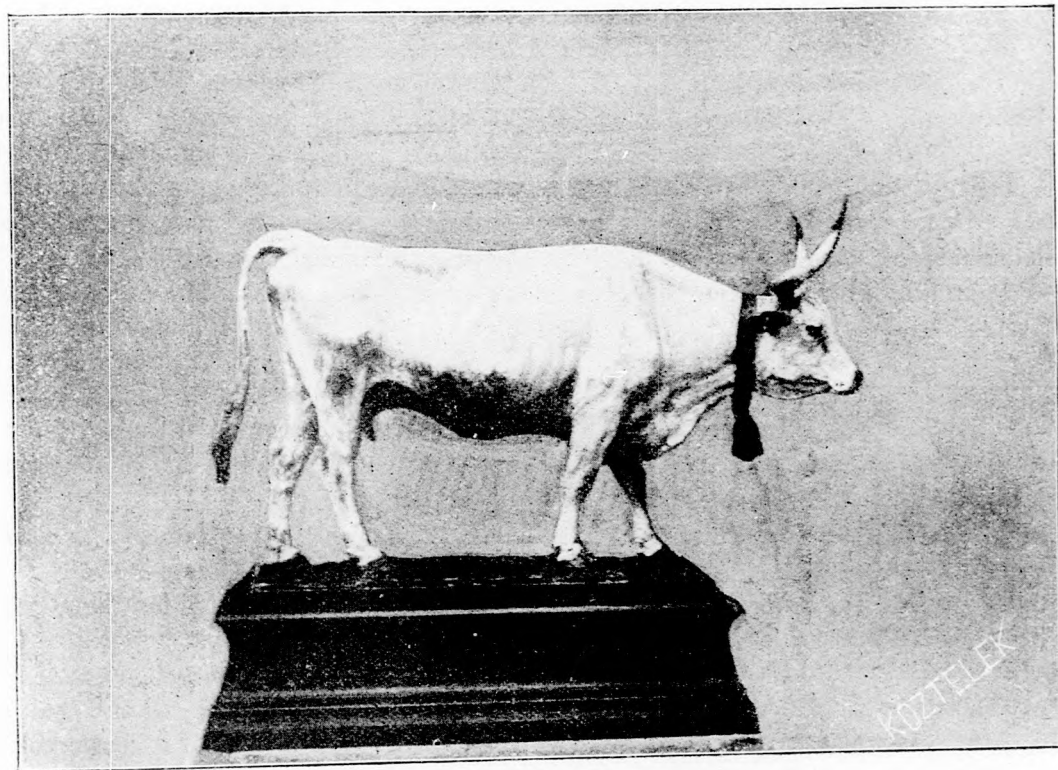
Mikor pár év előtt arról volt szó, hogy hazánk ezer esztendősi főnnállásának nagy ünnepét méltó módon megünnepeljük, összegyültek hazai gazdasági egyesületeink is Budapesten a Köztelken, — a hova *hazájár* minden magyar gazda, ha az ország szívében megfordul — s azon tanakodtak, hogy mi módon ünnepeljék meg ezredéves multunk magasztos ünnepét. Határozatba ment, hogy minden megyei gazdasági egyesület elkészítteti a területén tenyésztett állatfajták szobormintáját s kiállítják azt az ezredéves kiállításon. Nagy és nehéz volt ennek kivitele; a

Mai képünkön bemutatunk egyet ezen állatszobrok közül s legközelebbi számainkban ismét hozunk róluk néhány képet.

A vadrepeze irtása.

A vadrepezével ellepett vetésben nem sok gyönyörűsége van a gazdának. A kézi erővel, aczatolóval való irtás van nálunk szokásban, azonban ha a vadrepeze a szántóföldön nagyon elhatalmaskodik, hiábavaló ellene minden védekezés. Példa van rá, hogy egy vadrepezéstábla egy évben négyszer fel lett szántva s mégis a következő évben ismét ugyanannyi vadrepeze burjánzott a táblán. Ennek oka

Magyar erdélyi tehén.

kiváló állatokat felhozatták Budapestre és itt egy híres szoborművész Vastagh György vésője alól kerültek ki a kicsinyített állatminták élethű alakban, feltüntetve azok színét és minden jellegzetességét.

Tizenhat ily állatminta van bemutatva a gazdasági egyesületek kiállításán. Ott van a bonyhádi tehén, a vas megyei, nógrádmegyei pirostarka fajta, a krassó-szörénymegyei pinzgau marha, a magyar erdélyi mokány s több más, hazánk többi vidékein tenyésztett marhafajták hű mintái, azonkívül bivalyok és hazai juhajtunk is képviselve vannak néhány mintában. A megszólalásig hüek ezek a minták ugy alak, mint szín tekintetében s érdeklődéssel szemléli őket a kiállításon megforduló magyar gazdaközönség.

abban rejlik, hogy a vadrepeze magja a talajba vegyülve, több évig megtartja csiraképességét.

Ujabb időben több helyütt már nemesak kézi erővel, de gép segélyével is irtják a vadrepezét. Egy ilyen kézierőre berendezett gép egy sor lapos, kissé fölfelé görbitett aczélfogból áll, mely fogak mintegy aczélfésüt képeznek; a fésű alacsonyabbra vagy magasabbra állitható. A fésű fölött egy előre és hátra mozgatható sín van alkalmazva, melynek segélyével a fésű fogai közé összegyült gyomot le lehet tolni. Az egész gép két könnyű vaskerékre van szerelve s a ráalkalmazott rudnál fogva a munkás maga előtt tolja s a gyom gyökerestől a fésű fogai közé akad, míg a gabona sima vékony levelei a fésű fogai között kiesusznak.

Az ezredév ünnepe.

A héten kongresszusok és jubileumok tették változatossá az ezredév ünnepét s ezek épp oly meghatározó és méltóságos hangulatban folytak le, mint az eddigi ünnepek egytől egyig. Első sorban a budapesti lövészegylet ülte meg kétszázéves fennállásának ünnepét s ennek az emlékére országos díjlövészetet rendezett, a melyen a király is megjelent. Azután a kereskedők gyűltek össze nagygyűlésre s végül az egész világ ujságíróiból jött össze egy kongresszus. De lássuk egyenként.

A király a lövöldében.

A budapesti lövészek budai lövöldéje díszbe öltözött. Nem maradt oszlop galytalan és koszorútlan s a hova csak akaszthattak zászlót, mindenünnen esüngött alá legalább egy. Nem hiába, mert a királyt várták s a király el is jött.

A király megérkezése előtt néhány pereczel érkezett meg József főherczeg, a lövész-egyesület fővédnöke, a kit az egyesület főlovászmestere fogadott. A főherczeg örömet fejezte ki, hogy a szép-ünnepélyen megjelenhetett, aztán a bejárathoz állott ő is, hogy a király érkezését bevárja. Egyszerre csak megdördültek az üdvözlő lövések s néhány perecz múlva a lövőház kapuja előtt állott az udvari fogat, a melyből ő felsége a király szállott ki a hadsegédével.

A királyt a főlovászmester üdvözölte. Megköszönte azt a kitüntetést, a melyben a király azzal, hogy megjelent, az egyesületet részesítette. A király erre ezeket felelte: „Örömmel jöttem. Ugy-e bár itt még nem voltam?” kérdezte azután. — „Felsőged volt már itt — felelte a főlovászmester — csak hogy azóta az épület sok átalakításon ment keresztül.” A király ezután József főherczeget és a minisztereket üdvözölte, majd a lövészeknek lelkesen éljenző sorai között áthaladt a csarnokba. Itt az üvegajtó előtt kedves jelenet játszódott le. A főlovászmesternek leánya üdvözölte a királyt a hölgyek nevében. „Mi nők — egymond — tettekben nem nyilváníthatjuk ragaszkodásunkat s mivel szavakban is gyengék vagyunk, azért fogadja Felsőged e csokrot, hűségünk és szeretetünk jelképét.” Ezzel egy sárga rózsából fűzött, zöld szalaggal átkötött gyönyörű csokrot nyújtott át a királynak. — „Nagyon szépen beszélt” — mondta ő felsége s átvette a csokrot, a melyet azután a főhadsegédnek nyújtott át. A király most a csarnokba lépett s a hölgyek sorain át a lövőhelyiségbe ment. A főlovászmester a lövészet megnyitására engedélyt kért ő felségétől s ezután háromszor lött s ezzel megadta a jelt a díjlövészet megkezdésére. Most egymásután ropogtak a puska-lövések. A lövők legkitünőbbjei voltak itt felállítva, a kik majdnem valamennyien már több ízben díjakat nyertek. — „Magyarok ezek mind?” kérdezte

a király. — „Magyarok és osztrákok, Felsőged.” — „Örülök, hogy az osztrákok is részt vesznek a lövészetben,” mondta a király. Ő felsége majdnem minden egyes lövésznél megállott. — „Nagyon ügyes, nagyon szép lövés volt,” mondogatta.

A főlovászmester kérelmére a király a vendégkönyvbe is beírta a nevét ugyanazzal az aranytollal, a melylyel már egy ízben beírta magát.

Ezzel véget ért az ünnepély s ő felsége ugyanazon az uton, a melyen jött, lelkesült éljenzés között távozott.

A hírlapírók kongresszusa.

Az egész világ nagyobb ujságai elküldték képviselőiket hozzánk, hogy ebben az esztendőben itt beszéljék meg ügyes-bajos dolgaikat és közös intézkedéseiket, a melyeket helyzetük s az ujságok helyzetének biztosítása szempontjából szükségeseknek tartanak. A hírlapírók mind a főváros vendégei voltak s elmondhatjuk, hogy a főváros ki is tett magáért. Hírlapíró-vendégeink jól érezték magukat s akárhány bevallotta mindjárt az első órákban, hogy milyen egészen másoknak találta a magyarokat, mint a milyeneknek hazug rágalmozóink híreszteltek bennünket. Örülünk is neki, hogy eljöttek hozzánk a világsajtó munkásai, így legalább szemtől-szembe megismerhetnek bennünket s a világot is értesíthetik majd arról, hogy mi tulajdonképpen milyen nemzet vagyunk.

A főváros a kongresszus megtartására az új városháza nagytermét engedte át. A díszes terem egészen megtelt a nagygyűlés tagjaival, a kik között több külföldi nő is helyet foglalt, mert a külső országokban a nőujságíró nem tartozik éppen a ritkaságok közé. A mi előkelőségeink részéről megjelent az egész miniszterium, a hadtestfőparancsnok, a képviselők közül számosan s az írói világ.

A magyar miniszterek igen élénken társalogtak a külföldiekkel, a kik meglepetéssel látták a magyar kormányférfiakat a hírlapírók társaságában. Különös figyelem tárgya volt báró Bánffy miniszterelnök, Jókai Mór, Kossuth Ferencz, a kit előbb az olaszok, majd a francziák és angolok fogtak körül s a kinek a tárczája egyszerre megtelt névjegyekkel, melyeket a magáéval cserélt föl.

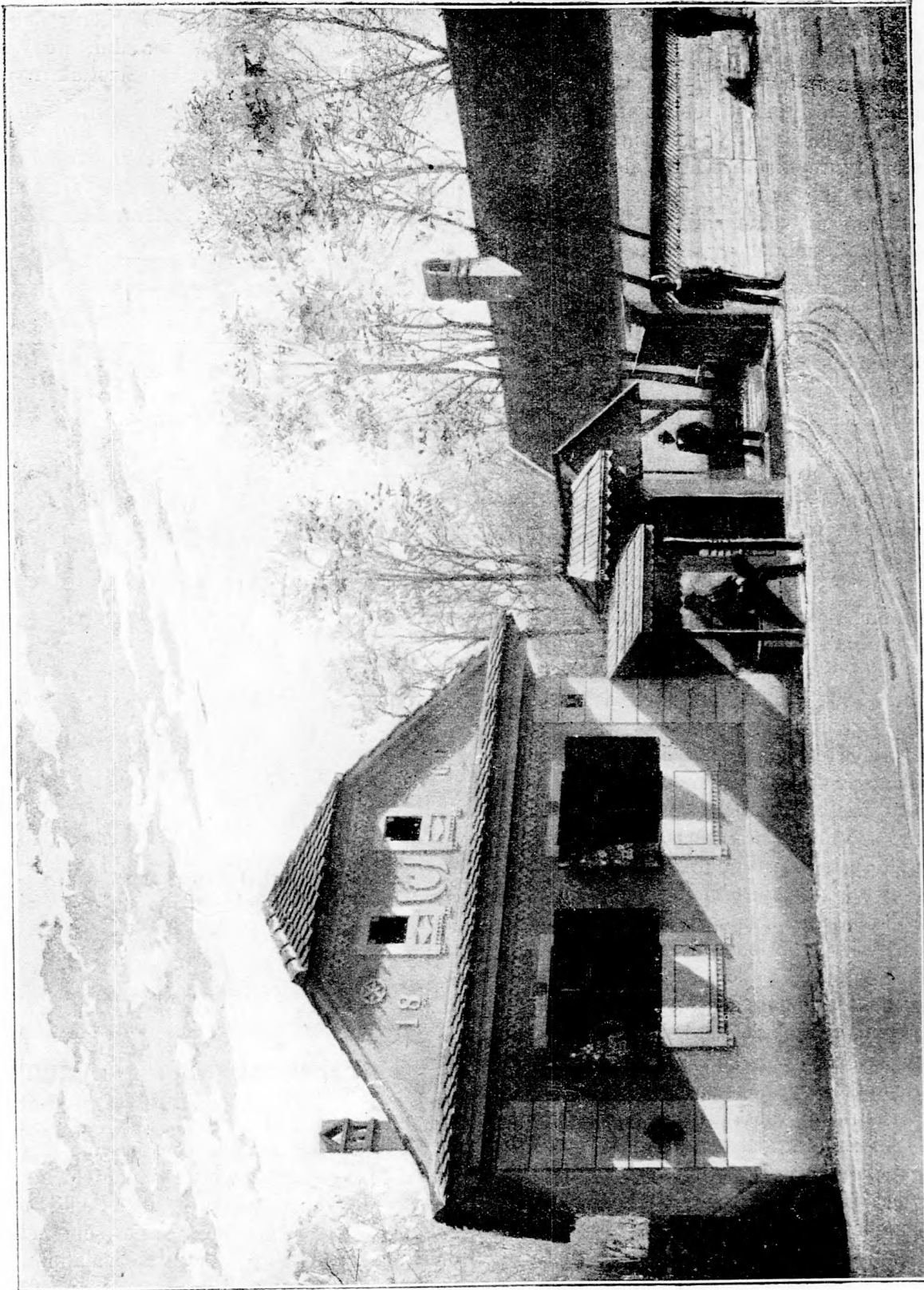
Az ülést a magyar hírlapírói kör elnöke, Rákosi Jenő nyitotta meg franczia nyelven s olyan melegen üdvözölte az egybegyűlt idegeneket, hogy lelkesedésükben magyarul kiáltották az éljont.

Rákosi után Wlassics Gyula miniszter üdvözölte a kongresszust a kormány nevében. Ezt a beszédet is nagy lelkesedéssel fogadták. A főváros nevében pedig a főpolgármester mondott „hozott isten“-t.

Ezután a kongresszus megalakulása következett. Az egyes nemzetek csoportokká alakultak s meg-

választották elnökeiket és előadóikat. Ez időre az ülést felfüggesztették. Majd a bejelen'ett képviselők névsorát olvasták fel s igazolták az egyes hírlapírói egyesületek képviselőit. Azután hozzá fogtak a

indulóval kezdte meg, a mi viharos, tomboló tetszést keltett. A lakoma pompás volt s különösen a remekborok tetszettek, melyeket a kiállítási borkóstolóból *Baross* Károly szállított.

Osángó ház.

tanácskozásokhoz, a melyekkel azonban nem messzire jutottak, mert az idő nagyon előrehaladt s már a lakomára is gondolni kellett, a melyre a kiállítási igazgatóság hívta meg a hírlapírókat. Hatszázán jelentek meg. A cigány zenekar a nótákat a Rákóczy-

Dániel Ernő, kereskedelmi miniszter francia nyelven első sorban a királyra ürité poharát. Utána az angol hírlapírók elnöke a magyar hírlapírókat éltette s ezután a világ minden nyelvén egymást érték a felköszöntők. A lakoma késő éjjel ért véget

s a házigazdák a vendégekkel együtt a legjobb hangulatban oszlottak szét.

Másnap a főváros a kongresszus tagjainak a tiszteletére sétahajózást rendezett a Danán, a mely délutáni 5 órától éjfélig tartott. Kikötöttek a Margitszigeten, hol a társaság nőtagjait gyönyörű virágcsokrokkal várták, kiszálltak a főváros legújabb mulatóhelyén, a melyet Konstantinápolynak hívnak s egy török módra épített egész kis várost képez. Itt ritka pompájú tűzijátékot rendeztek a tiszteletükre. Alig tudtak betelni szép vidékünk, kertjeink, palotásoraink és középületeink festői látványával s bevallották, hogy alig van a világon még egy hely, a mely ilyen elragadó volna, mint a mi fővárosunk s még egy nép, a mely ilyen előzékeny, szíves és vendéglátó volna, mint a magyar.

Harmadnapon még az ujságírók legközelebbi nemzetközi gyűlésének a helyét határozták meg s a kongresszus véget ért. Az idegenek egy része visszatuzott hazájába, más része azonban lerándult a Balaton mellé, sokan a Vaskapuhoz is elutaztak, szóval nagy érdeklődést tanusítottak az iránt az ország iránt, a mely olyan tárt karokkal várta őket s olyan őszinte örömmel látta őket vendégeiül, hogy bizonyára sohasem fognak megfélekezni róla.

Kereskedelmi kongresszus.

A héten tartották meg az országos kereskedelmi kongresszus három napos tanácskozását, a melyre az ország minden részéből nagy számmal jöttek fel a kereskedők. A kiállítási ünnepélyek csarnokában nyitotta meg a kongresszust Matlekovich Sándor. Dániel Ernő kereskedelemügyi minisztert, a kongresszus díszelnökét küldöttség hozta s megérkezésekor lelkes éljenzéssel fogadták. Matlekovich üdvözölte néhány szóban a minisztert, a ki hosszabb beszéddel nyitotta meg a kongresszust.

A miniszter azzal fejezte be beszédét, hogy meg van győződve róla, hogy a kongresszus tanácskozásai eredményesek lesznek. Ebben a reményben a kongresszust megnyitottnak jelenti ki.

Alig kezdték azonban meg a tanácskozásokat, a midőn a kormány emberei azt kezdték észre venni, hogy bizony az összegyűlt kereskedők önérzetes és független gondolkozásuak s nagyon is hangoztatni kezdik az Ausztriával való gazdasági közösség megszüntetését. Az elnöknek, a miniszternek és az ellenvéleményűeknek nagy megeröltetésébe került annak megakadályozása, hogy az Ausztriától való elszakadás ki ne mondassék. Hanem azért így is elég önérzetes határozatot hoztak kereskedőink, a mely így hangzik:

A kongresszus az önálló vámterületet szükségesnek tartja s ha az semmiképpen sem volna keresztülvihető, ugy a vámközösség bizonyos szigorú feltételek mellett megújítandó; a kvótának 30 százalékos megállapítása a szerződés elengedhetetlen feltétele.

Az önérzetes első ülést egy nem kevésbé érdekes második követte, a melyen a szakosztályok a kereskedelmi szakoktatás, a hiteltörvénykezés, a kamarák és a czégbegyegyzés reformját vitatták meg, a mely pontokra nézve alaposan megokolt indítványokkal lépnek majd a kormány elé. Szóba került a kereskedők penziója is, a mely tárgyban szintén az országgyűléshez fognak fordulni, hogy alkosson törvényt a kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjazására vonatkozólag.

Még ezeken kívül is számos fontos kérdéssel foglalkoztak egybegyűlt kereskedőink s olyan helyes határozatokat hoztak, hogy sokat lendítenek a kereskedelmünkön, ha egyelőre határozataik felét képesek is keresztülvinni.

MULATTATÓ.

Kerti fákra...

Kerti fákra
Szállt az este,
Ráborulok
A szivedre.

Te se szólasz,
Én se szólok.
Mit is szóljon,
A ki boldog?

A szegény vándorlólegény.

— Elbeszélés. —

Tősgyökeres magyar ember volt Kranszki Pál uram, vagy amint közönségesen hívta a nép: „Pali bácsi.” Magyar volt kívül-belül. Pedig ugy ötven esztendő előtt még a miatyánkot sem tudta elmondani magyarul. Ugy szakadt ide valahonnan messze idegen országból, mint szegény vándorlólegény, kinek se országa, se hazája. De nem is volt más hibája ezen kívül, mert becsületes, iparkodó, jóra való ember volt. A mesterségében meg éppen ritkította a párját.

A falu vénei még emlékeznek rá, miként fogadta szolgálatába Majoros István gazda, a híres

molnár, a kinek két vizimalmán sohasem pihentek meg a nagy, zakatoló kerekek. Nem volt a határban jobbmódu ember nála. Malmain kívül voltak telkei, földjei, szőlei, rétei, s vagyont érő sok-sok lábas és igás jószág; de a mi mindezeknél is sokkal többet ért, volt neki egy hajnalképü, tüzről pattant, buzavirág szemü szépséges szép egyetlen lánya: Eszter volt a neve.

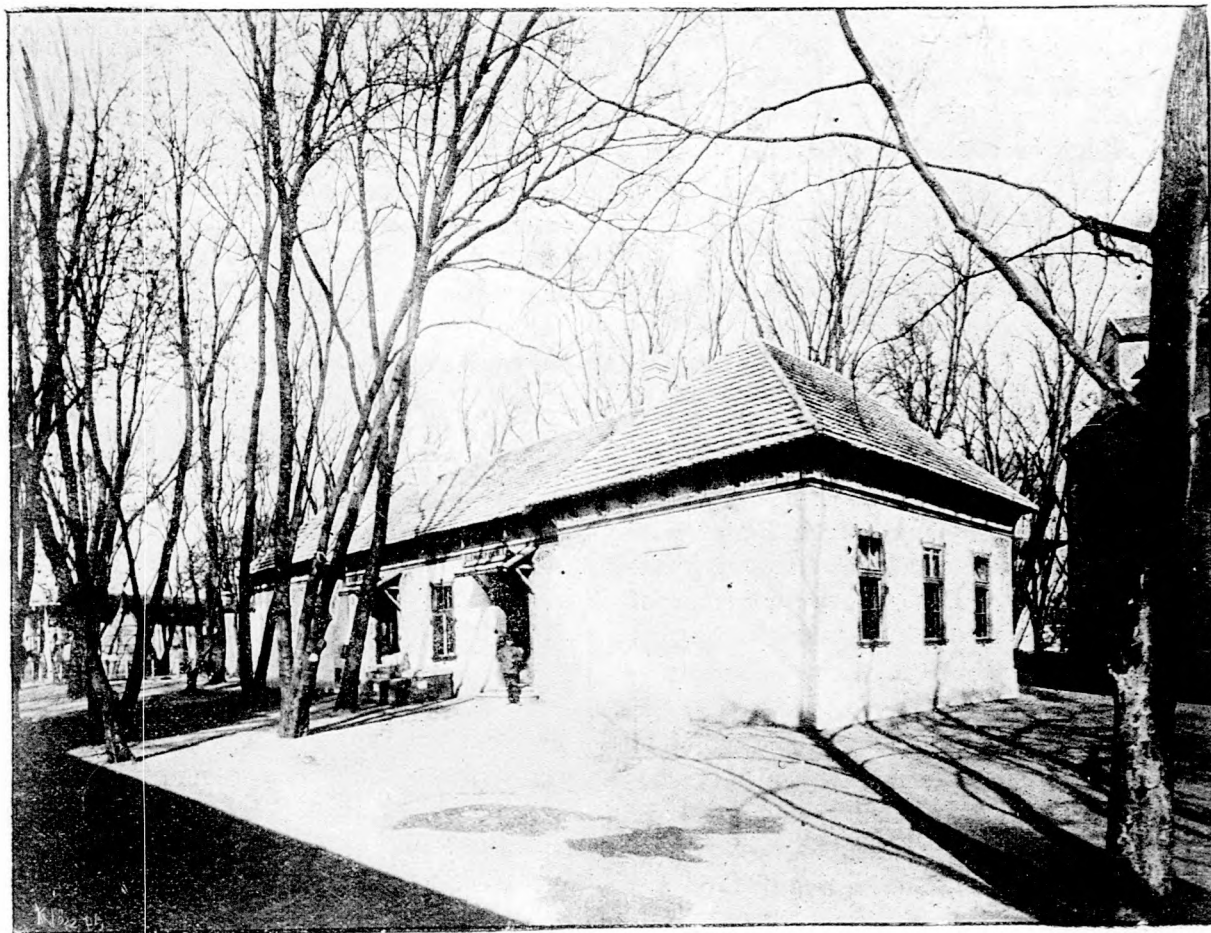
Olyan szelid volt ez a fejlődő leányka, mint a bárány és olyan jószívü, akár csak a jószágos mesebeli tündérkisasszonyok. Bezzeg szerette is mindenki, hát még az apja! Nem tudott volna olyast kívánni, a mit az apja egy szavára meg ne eselekedett volna s mégis egyszer úgy fordult, hogy majdnem kiüzte

beillett volna. Mi tagadás benne, rajta is felejtette egy párszor a szemét Majoros uram lánya, miközben az ételt s egy pohár jó boroeskát oda rakta elébe. A legény is utána pillantgatott, de csak úgy lopva, megijedt a szive dobogásától.

— Hej! ha itt maradhatnék — gondolta magában — bért se kívánnék én.

Pedig ez a kívánsága nagyhamar beteljesedett. Eszterike előszólította az édesapját s megkérte szépen, fogadja be a malomba, ne kóboroljon tovább a szegény lélek.

Az öreg molnár dörögött ugyan egy kicsit a sűrke bozontos bajusza alatt, de csak úgy, hogy senki se hallja. Mit fog ő kezdeni ezzel a jöttment-

Falusi iskola.

már a házából. Az a szegény vándorló molnár-legény volt az oka mindennek.

Mert hát úgy történt a dolog, hogy Eszterikének nagyon megesett a szive, mikor a szegény vándorló bekopogtatott hozzájuk. Hogyne! mikor még kérni sem tudott az istenadta, olyan furcsa nyelven beszélt, hogy még tán a pap sem értette meg, pedig az már csak eleget tanult.

De hát azért teremtette a jó Isten a szivet, hogy megérezze, a mit meg nem érthet az ember. Bizony nem szégyelte lesegíteni hátáról a batyut, melyet aztán nem is kötött föl soha többé. No meg az igazat megvallva, szép egy szál legény volt. Ha nem sütötte volna meg annyira a nap, királyfinak is

tel, a kinek a nyelvét sem érti? Biz eleinte nehezen is ment a dolog, úgy kellett neki kézzel-lábbal mutogatni mindent, hogy mit csináljon. Hogy a fránya vitte volna el a nyelvét!

Hanem az erős akarat lassan-lassan legyőzte a nehézségeket. Néhány hét mulva nem kellett már integetni, elvégezte az új legény magától a munkát. Nem esett se kár, se hiba semmibe; jobb keze lett az öregnek, a ki most már legalább kipihenhetette magát olykor-olykor.

Egy félesztendő mulva már meg is értették egymást. Ugy ragadt a fejébe a magyar szó, mint az ingére a liszt. Vasárnap reggelenként már magyar köszöntéssel nyújtotta át Eszternek az elmaradha-

tatlan virágbokrévét s nemsokára már a templomban is az ő bugó hangja vezette a férfinép ájtatos énekét. A falubéli leányok sem néztek rá már olyan gögösen, mint az első hetekben. Egyik sem adott volna már kosarat a „kamasz muszkának“. Így esufolták, mikor a faluba került. Nem is tudta ezt sokáig megbocsátani nekik, mikor megértette. De hát mondhatnak-e ennél nagyobb esufúságot egy hon-talan szegény lengyelnek?! Később azonban ez is elfelejtődött s úgy összeszokott a legénységgel is, mintha együtt nőtt volna fel valamennyivel. Csak egyetlen egy ellensége maradt a sokból, a bíró uram fia: Pintér Bálint, a ki folyton ott legyeskedett az az Eszti lány mellett. Ugy beszéltek a faluban, hogy az öregek már régen elvégezték egymás között, hogy egy pár lesz belőlük. Módos a legény is, módos a lány is, szemrevalók is mind a ketten, hát össze is illenek szépen. No meg aztán — legalább az volt hire — szeretik is egymást.

Pedig dehogy szerették! A leánynak már régen megvette a szivét a jövevény molnárlegény, Bálintnak meg nem is annyira a lányra, mint inkább a móríngjára fájt a foga. És ez most veszedelemben forgott, mert hát csak a vak nem látta, hogy Esz-tike százszor jobban sziveli a lengyelt, mint a bíró uram fiát. Dühösködött is e miatt Bálint sokat s nem hagyta soha békességben a szelid legényt, minduntalan belékötött. Csakhogy egyszer aztán a türelmes lengyel vándorló is megsokalta a dolgot s olyan busásan találta neki visszafizetni a sok adós-ságot, hogy két hétig nyomta utána Pintér Bálint az ágyat. Pedig Bálint a legerősebb suhanez hírében állott eddig a faluban. Ettől fogva már messziről kitért az utjából s csak a háta megett viasorgatta a fogát:

— Megállj, te muszka!

Más fegyverhez nyult ezután. Ha valahol elő-foghatta Majoros uramat, telebeszélte a fejét, hogy minő ellenséget tart a házában. Meglopja az a sehonnai ágról-szakadt jobbról is, balról is. Az öreg molnár eleinte rá se hallgatott a rágalmakra s ha a bíró uram is előhozakodott ezzel, vagy azzal a csunya pletykával, megvédelmezte a legényét, hanem mikor már arról kezdtek suttogni a vén asszonyok a fülébe, hogy:

— Hej, Majoros uram, kutya van a kertben. Az a legény nem csak a lisztedet lopja, hanem a lányod ajkáról is rabolja a csókot!

No akkor már megvadult a jó öreg is és szörnyű haragosan támadt rá az ő drága, egyetlen leányára:

— Mi igaz ebből a sok beszédből? Mi? valld meg! Nem zörög a haraszt, ha nem fuj a szél . . .

És a lány még csak nem is tagadta. Szereti biz ő azt a szegény árvát s nem is lesz ő soha más felesége, csak ezé a meggyötört, elhagyatott vándorlóé.

Sohasem látta még a falu olyan kikelt ábrázat-tal jární Majoros gazdát, mint ezen a napon. Szinte

toporzékolt dühében. Hiába sirt-ritt a leánya, kiadta az utját a legényének. Fölköthette most már megint a hátára a batyuját.

— Ha nem tetszik — rivalt rá a sirdogáló lányra — mehatsz te is utána. Le is ut, föl is ut. Ugyis elég szegényt hoztál már ősz fejemre. Egy ilyen rongy, ágrólszakadt koldussal szűrni össze a levét? szegyled magad, te, te hitvány! . . .

— Ne szidja jó uram — vágott közbe a legény — ártatlan ő mindenben. Én vagyok az egészek az oka. Könnyebb szívvvel megyek el, ha tudom, hogy megbocsát neki s hogy nem bűnhődik ő is miattam . . .

Egy kicsit megcsillapodott erre Majoros uram, mert hát jó szive volt az öregnek s látván, mint fut alá hirtelen egy könny a legény szeméből, miközben a batyuját vállára emeli, odaszólt hozzá:

— No, nem muszáj éppen most indulnod! Nem akarom, hogy a falu kibeszéljen, hogy úgy dobtalak ki, mint a gazdátlan kutyát. Maradj itt, a mig kitelik a hónapod s aztán menj Isten hírével. Szép csomó pénzeeskéd is volna már nálam, majd kihozom holnap a takarékból s aztán majd valahol kezd-hetsz valamit . . .

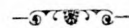
— Hanem te — fordult a lányához — te nem maradsz idehaza. Ha bemegyek holnap a városba, egyuttal téged is elviszlek. Ott maradsz egy darabig a nénédnél, a meddig kimegy a fejedből ez a bolond-ság. Készítsd össze a ruhádat, menj!

(Vége köv.)

Képeinkhez.

Ma ismét három kiállítási képet mutatunk be olvasóinknak, ugymint a ménesbirtokok pavillonját s a kiállítás falujából a csángó házat és az iskolát. A falu még egyre legnagyobb vonzó erejét képezi a kiállításnak, de alig is láthat az ember, kivált a városi, ezeknél a szép fehérre meszelt s vasárnapi ékességben ünneplő házaknál esinosabbat. Olyan jól, olyan otthon érzi magát bennök mindenki s olyan boldognak, mintha nem is volnának többé gondjai, mihelyt a házak czifra küszöbén át a tisztára sepert szobákba lép.

Számrejtvény.

Szoboszlay Gyalától.

1, 10, 17,	A hónapnak egyik része.
6, 13, 8, 8, 9,	Angyaloknak a lakhelye.
2, 10, 19, 5, 8,	Imádják őt az emberek.
4, 7, 6, 11, 9, 8,	Bizzék benne minden lélek.
15, 18, 3, 16, 11, 12,	Az ajtónak egyik része.
1-19,	Bennünket ez fűzön össze.

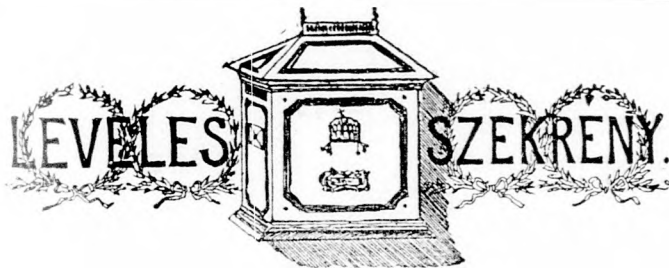
A tizenkilenc betű úgy állítandó össze, hogy azok a keresztény vallás alapját képező három szót eredményezzék. A megfejtést és a megfejtők névsorát a jövő számban közöljük.

A szőlőhegyen.

Császár (az almálopóhoz): Várj, semmirekellő, majd megtanítlak én almát lopni!

Gyerek: Sohse fáradjon! Látja, hogy magam is tudok.

F. A. N. K. Budapest minden utcáján van 3—4. Jó hírű valamennyi, már tudniillik a mi a mesteriséghez való értést illeti. Ezért hát ezimet nem is írunk, már azért sem, mert külön felelősséget elvből nem vállalunk senkiért sem. Tessék felküldeni s a hol neki legjobban tetszik, ott tanuljon. De legjobban nem intézetben, hanem egy magán mesternő mellett gyakorolgatnia magát, mert az intézetben nem tanításra, hanem dologra veszik fel az asszonyokat és férfiakat.

Topoloczky Pál urnak. Forduljon folyamodványával egyenesen a miniszterelnökséghez, vagy József főherceghez. Ha ki tudja mutatni, hogy csakugyan honvéd volt, megkapja a segélyt.

Kovács Antal urnak. Tanítónő-képezdébe még nem veszik fel, csak a kisdédvónók képezdéjébe, mert amott több előképzettséget követelnek. Forduljon folyamodványával az Országos kisdédvónő-képző-intézet igazgatóságához, Budapest, Szegényház-tér 7. Ott még van néhány üres hely.

Kiss Gyula urnak. A regényeknek darabja 40 kr., nem pedig mind a hét. A cigányadomákra nem tudunk ráakadni. Találtunk ugyan több ilyen adomagyűjteményt, hanem az, a melyikben a közölt három elbeszélés benne van, nem akadt kezünkbe. Odaadtuk hát levelét egy nagy könyvkereskedőnek, az majd átnézetni az összes cigány adomagyűjteményeket s ha ráakad arra, a melyet Ön kíván, majd értesíteni fogja az áráról. Magunknak nincs annyi időnk, hogy átolvasgassunk most hamarosan vagy husz könyvet.

Kurdi Lajos urnak. Csak kellemetlenségeket okoz magának vele, ha levelét közzététeti. Egy magáról és hivatásáról megféledezett rendőrbiztost másképp kell kötelességre figyelmeztetni: fel kell jelenteni őt felettes hatóságánál. Ha az a felettes hatóság sem segít a bajon, mert esetleg sógor vagy

komárol van szó, el mehet magához a miniszterhez is panaszra s ott bizonyosan tesznek róla, hogy a rendőrbiztos ur mőresre szokják.

Szemes Mihály urnak. Már megelőző leveleire is megírtuk, hogy az osztálysorsjáték kihuzott számaikat mi nem közölhetjük, mert harmincegyezer szám és ugyanannyi nyeresemény kinyomatása rettentő sok pénzbe kerül s hatszor akkora ujságba sem fér bele, mint a mi Független Ujságunk. Ha azonban megírja nekünk a számaikat, mi szívesen utána nézünk, nem huzták-e ki.

Többeknek. A sorsjegyhuzások iránt tett kérdésekre jövő számunkban felelünk.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, június hó 20-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 79—81 kg. *tiszavidéki* 6.80 frttól 7.00 frtig, *pestvidéki* 6.85 frttól 6.95 frtig, *fehértmegyei* 6.85 frttól 6.95 frtig, *bácskai* 6.95 frttól 7.05 frtig, *bánsági* 6.85 frttól 7.05 forintig.

Rozs 70—72 kg. 6.05 frttól 6.10 frtig.

Árpa: takarmánymak 60—62 kg. 4.40 forinttól 4.70 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 frttól 5.70 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.25 frttól 7.60 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.10 frttól 6.40 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.95 frttól 4.10 frtig.

Liszt ára 100 kgként.

Sz.: 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

11.70 11.50 10.70 10.30 9.40 8.90 8.60 7.00 5.20.

Buzakorpa, finom 3.50—4.00, durva 3.50—4.20 frt. zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös löhere erdélyi*: 26—32 frt; *luczerna* 35—42 frt; *baltaczim* 9—9.1/2 frt; *takarmányrépa* 22—25 frt; *mák* 17—18 frt; *tavaszi búkköny* 6.—6.50 forint; *bab* fehér nagyszemű 7.50—8.00 frt, — *törpe* 8.50—9.00 frt, *tarka* 6.—6.10 frt; *lencse* 7—12 frt, *borsó* 8.50—9.50 frt. *Köles* 5.20—5.30 forint, *Kendermag* 8.50—9.00 frt. *Repeze*: 8.00—9.75.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 310—420 frtig; *középmínőségűért* 250—300 frtig; *gyenge minőségűért* 140—220 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élősúlyban 27—30 frtig, *hízott tarka ökörért* 26—31 frtig. *Fejős tehén*, magyar fajta 65—74 frtig, tarka 45—140 frtig darabonként. *Elő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 28—45 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 42—58 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 21—26.00 frt, *feljavított juh* 10.00—15. frt, *kiverő juh* 11—14. frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 320—380 kilogr. nehéz sertésért 50—51 kr, *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 48—50 kr.

Baromfivásár. Lud páronként 4.00—6.50 krig, kacsa 1.30—3.50 krig, tyúk 1.00—1.30 krig, csirke 50—1.20 krig, kappan 1.90—2.80 pulyka 3.50—5.00 krajezárig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.00—2.80 frt, *muhar* 2.40—2.90 frt, *zsupszalma* 2.00—2.30 frt, *alomszalma* 1.25—1.40 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 50—55 darab. *Szalonna* 45—48 kr. *Vaj* Ia. 80—160 kr., IIa. 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz* sárga csurgatott 26—30 kr. *Viaszk* 1.45—1.65 kr.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 22—25% 2.80—3.40 frt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.00 frt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 frt, *Vasgálicz* IIa. 2.75—3.25 frt. *Rézgálicz* 24.—25.— frt. (100 krgként 50 kgos Budapest.)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legfokéletebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legfokéletebb permetezőgép a **Vermorel-féle**

„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

Knittelfeldi la. jegezes azurin 1 frt 25 kr. klgja

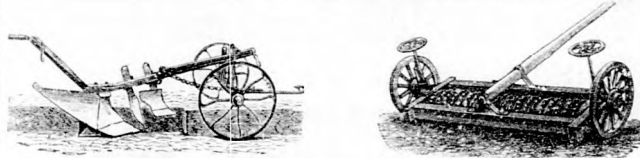
„Rézgálic“ 28 frt métermázsánként.

„Raffiahánc“ 56 kr. kilogrammja.

Ajánlunk

mindennemű: **vasneműeket, mérle-geket, mezőgazdasági-gépeket, zsákokat és ponyvákat, szalon-nát és zsirt, állatorvosi gyógy-szereket** stb. stb.

➔ **Árjegyzéket kívánatra bér-mentve küldünk.** ➔

Megjelent

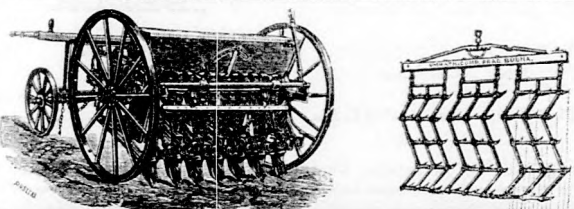
és a t. gazdaközönség figyelmébe ajánljuk 1896-iki főárjegyzé-
künkkel, melyet kívánatra szívesen megküldünk. Mindenki meg-
fog győződni ennek áttekintése után, hogy egy **nagy választék**,
mint **olesó árak** tekintetében **első helyen** állunk
a mezőgazdasági gépipar terén.

Minden szükségletnek megfelelő **egy- és többvasu-
ekéket, boronákat, hengereket** a legjobb kiállítás-
ban próbára is szállítunk. **Szabadalmazott egytetemes
vetőgépienként** minden tartózkodás nélkül állíthatjuk, hogy
a **jelenkor legfokéletebb sorvetője**, mentve
az utóévekben gombamódra felszaporodott „új rendszerű“
vetőgépek minden hibáitól.

**Hollingsworth lógereblyék, szénaforgatók,
Cormick-féle fűkaszáló és aratógépek** eredi gyári
árakon. 133

UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok,
Budapest, Váci-körut 60. szám.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának,
mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító
bedörzsölésként alkalmaztatik közsvenynél, csúznál, tagszag-
gatásnál és meghüéseknel és az orvosok által bedörzsölésekre
is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-
Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem
titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy
háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerésztárban készlet-
ben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél **Budapesten**.
Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk,
mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban.
Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony“ védjegy nélkül mint nem valódit
utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító,
Budolstadt (Thüringia).

Nagy
képes ár-
jegyzék
ingyen és
bér-
mentve.

Nagy
képes ár-
jegyzék
ingyen és
bér-
mentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, csász. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok
alkatrészeit valamint kitűnő hangu czimbalmaikat.

Községi és tüzeltői zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó-
hangszerek a legjótányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mel-
lett szállítatnak. Mindennemű hangszerek javítása a
legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hang-
szerek becsereáltetnek. Erős orgonahangu harmonikák-
ból külön árjegyzék kérendő.

Iskola hegedűk 3frt-tól felfelé.

Községi dobok

Hirdetések felvételnek

a
kiadóhivatalban

Budapest Üllői-út 25.

Köztelek.

**Törleszt. kölcsön
földbirtokokra.**

Legmagasabb köl-
csön a valódi becs-
érték alapján 20-60
év közti időre
készenben. Bir-
tokos felmondhat
bármikor, pénz-
intézet nem mondhat fel. Cse-
kely kamattal tőke is törlesz-
tetik. Lebonyolítás 14 nap
alatt.

Semmi előleges költség.
Minden felvilágosítás díj-
talan. Beküldendő csakis a
telekkönyvi kivonat, katasz-
teriv. Konvertálás bélyeg- és
illetékmentes. Cím:

**Ingtalan- és Jelzálog-
Forgalmi-Intézet.**

Budapest, Váci-körut 39. sz.
Legnagyobb ingatlan és Jel-
zálog-Forgalmi-Intézet a
monarchiában egyedül, mely
hatóságok és a legtekín-
télyesebb földbirtokosoktól
ajánlva van.

Megjelent és lapunk kiadó-
hivatalánál megrendelhető:

Honfoglaló

➔ **őseink**

➔ **históriája**

(Magyarország ezredéves
története).

Írta: **Alpári Lajos.**

A mű röviden és érde-
kosen tárgyalja Magyar-
ország ezredéves törté-
netét, melyet minden
magyar ember, kell,
hogy ismerjen. A szöve-
get 8 szép nagy kép
díszíti.

A Független Ujság előfize-
tői 20 kr-ért, nem előfize-
tők 25 kr-ért rendelhetik
meg.

Számvizsgálók: Afenduli György, Pójai Aberer Emil, László József, Lichtenberger J. vezértitkár.
 A magyarországi osztály-irodája Budapest, IV. kerület, Váci-utca 9., a társulat házában.
 Frigyesesi M. titkár.
 Báró Podmanilky Frigyes, intéző.

A budapesti gyapju-aukcziók

ez idei első sorozata július hó 8-án fog megindulni. Árverési raktár gyanánt a m. kir. államvasutak dunaparti teherpályaudvarának egy helyisége szolgál. Az ezen raktárba ezimzett és szeptember hó 30-ig eladott gyapjuk után sem raktárbér, sem raktárhoz való szállítási beraktározási és mérlegelési díj nem számíttatik. Azonfelül ezen gyapjak szállítási díjkezdvezményekben is fognak részesülni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál

HELLER M. és Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utcza 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. útján.

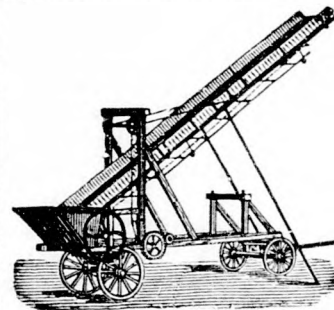
Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografikailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíttatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

FRIEDLAENDER

szab. szalmakazalozója (Elevator)

2½—12 lóerejű gőz-
eséplőkészletekhez a
mozgony megterhe-
lése nélkül alkalmaz-
ható. Megtakarít a
gőzeséplésnél 8—10
embert naponta.

Több mint 1000 darab már üzemben.

Szállítja teljes kezeség és olesó árak mellett

FRIEDLAENDER JÓZSEF

mezőgazdasági gépgyára

BUDAPEST,
kerepesi-ut 17-ik szám.

Kimerítő árjegyzékek ingyen és
bérmentve. 1115

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett **40 kr.**
Nem szabad szeretnie. Irta: Bodrogi Lajos.

Egy csodaember kalandjai.
Irta: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.

Az erdész ur fia.
Elbeszélés Theurriet André-től.

„BELLA.”

Érdekes regény. Irta: Anna Vertua
Gentile.

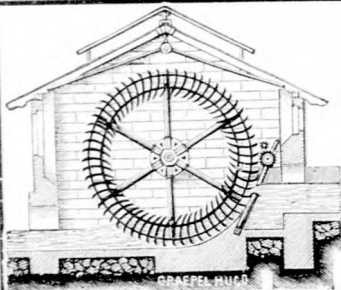
A malom története.
Irta: Sudermann.

Angyal és ördög.
Irta: Mathers Helén.

Mi a szerelem?

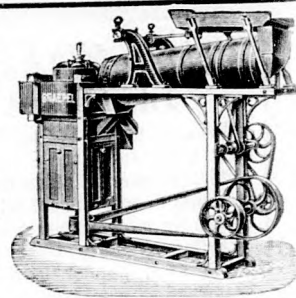
Arab regény. Irta: F. Marion Caw-
ford, fordította: Fáy J. Béla.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelek.

**Vizikerekek, turbinák, gőzgépek,
gőzkazánok minden nagyságban őrlő-
malmok és egyéb ipartelepek üzeméhez**

Őrlőmalmok, vámmalmok
berendezését és átalakítását a legjobb rend-
szer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.